

Geachte ministers en leden van de senaat,

Als vertegenwoordiger van de Vlaamse vroedvrouw voelt VBOV zich genoodzaakt zich uit te spreken over de recente polemiek die het geboortelandschap domineert.

Senaatsrapport obstetrisch geweld

De ontwikkelingen omtrent het recentelijk goedgekeurde senaatsrapport over het recht op lichamelijke zelfbeschikking en de strijd tegen obstetrisch geweld hebben onze volle aandacht. We namen kennis van het standpunt van de Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (VVOG). Als Vlaamse vroedvrouwen en vanuit de European Midwives Association en de European Board and College of Obstetrics and Gynaecology steunen we het standpunt rond de terminologie. We verkiezen de term **respectvolle geboortezorg** boven obstetrisch geweld. Dit omdat de term obstetrisch geweld de onderliggende problemen van ondermaatse en respectloze zorg niet adequaat adresseert, noch helpt bij het identificeren van de oorzaken of oplossingen ervoor. Dat de Vlaamse gynaecologen zich nu formeel uitspreken voor respectvolle geboortezorg en hierrond een charter zullen ontwikkelen, kunnen we alleen maar toejuichen.

Echter zijn we niet akkoord met de stelling dat de Belgische verloskunde gedreven wordt door de gynaecoloog, ondersteund door de vroedvrouw. Dit herleidt onterecht de brede, wettelijk verankerde rol van een vroedvrouw tot “helper” van de arts. Verloskunde gaat veel verder dan de technische akten tijdens zwangerschap en bevalling. Een vroedvrouw is perfect in staat en wettelijk bevoegd om op de duidelijk bepaalde domeinen binnen de verloskunde autonoom te werken. In complexere domeinen is zij een volwaardig lid van het multidisciplinaire team. De focus binnen dit debat dient de zorg te zijn voor vrouwen en jonge gezinnen en niet het positioneren van verschillende beroepsgroepen.

Laagrisico-zwangerschappen

Laat ons de kern van de zaak belichten: **om goede zorg te waarborgen, is het essentieel dat onze huidige medische cultuur, gestoeld op interventiedrang en technologie, en het financieringsmodel dat daaraan gekoppeld is, in vraag gesteld kan worden.**

Wanneer medische interventies nodig zijn, is het van vitaal belang dat deze weloverwogen en verantwoord zijn. Het is onze overtuiging dat ouders volledig betrokken dienen te worden bij deze beslissingen. Dit omvat een grondige bespreking van de redenen voor de interventie, potentiële gevolgen van niet-ingrijpen, en bovenal, het nauwgezet luisteren naar de wensen en voorkeuren van de ouders. Bij laagrisico- zwangerschappen streven we naar respect voor natuurlijke processen, waar bij noodzaak gebruik gemaakt wordt van medische interventies met als doel de goede gezondheid van moeder en kind.

Het spreekt voor zich dat hun veiligheid altijd voorop staat. Het is van belang voor de verwerking van dringende medische interventies dat er nadien ruimte gemaakt wordt voor verduidelijking en een antwoord gegeven wordt op alle vragen die de moeder en haar partner hierover hebben.

Vroedvrouwgeleide zorg

Een goede **samenwerking tussen vroedvrouwen en gynaecologen** en respect voor elkaars expertise is van cruciaal belang zowel binnen als buiten de muren van het ziekenhuis. Wanneer ouders met een laagrisico-zwangerschap kiezen voor een bevalling die begeleid wordt door een vroedvrouw, of dat nu in een speciale afdeling van het ziekenhuis is, zoals de Cocon in het Erasmusziekenhuis in Brussel, of in een open ziekenhuis dat zijn faciliteiten openstelt voor eerstelijns vroedvrouwen, dan laten studies uit binnen- en buitenland zien dat dit net zoals bevallen in een artsgeleide unit, een **veilig zorgmodel** is.

Wetenschappelijke literatuur bevestigt ook dat het een onschatbare meerwaarde voor ouders betekent in deze bijzondere periode wanneer een vertrouwde zorgverlener **continuïteit van zorg** biedt. Deze opdracht kan vooral opgenomen worden door de vroedvrouw. Door een vertrouwensband op te bouwen, fungeert de vroedvrouw als een stabiele en geruststellende aanwezigheid, wat zich vertaalt in een positieve ervaring voor de ouders.

Het recent gepubliceerde '*Jaarrapport Vroedvrouwgeleide Zorg tijdens de Arbeid en Bevalling in Cijfers: 2022*' onderstreept de veilige klinische uitkomsten van vroedvrouwgeleide zorg ook hier in Vlaanderen en Brussel, bevestigend dat het een **volwaardige en kwalitatieve zorgoptie is voor laagrisico-zwangerschappen/bevallingen**. Hierbij is het belangrijk te benadrukken dat laagrisico-bevallingen geen gespecialiseerde medische interventies vereisen.

Door het **terugdringen van overmedicalisering** kunnen we niet alleen de geboorte-ervaring verbeteren maar ook de kosten van geboortezorg verlagen, zowel voor de individuele patiënt als voor de samenleving. Want wat in dit debat ook onderbelicht blijft, is **de invloed van de prestatiegeneskunde op onze geboortecultuur**. De huidige financiering van het (perinataal) zorgmodel is voor een significant deel gestoeld op prestaties en interventies, meer op kwantiteit dan kwaliteit, zolang dit niet fundamenteel herdacht wordt vuurt dit gegeven interventiedrang verder aan.

Woman-centred care

Conform de patiëntenrechtenwet van 2002 zetten wij als Vlaamse vroedvrouwen, ons onverminderd in voor het recht op geïnformeerde toestemming en respect voor de keuzes van de zorgvrager. Om de kans op een respectvolle geboorte-ervaring te vergroten, bepleiten we vanuit de Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen een aanpak gebaseerd op **woman-centered care**. Hierin staat niet de arts, niet de vroedvrouw, maar de moeder centraal als

leidende kracht in haar zorgtraject. De autonomie en keuzevrijheid van de vrouw in haar zorgbehoeften en -keuzes staan voorop.

Daarbij is een goede samenwerking tussen gynaecologen en vroedvrouwen onontbeerlijk. We pleiten er dan ook voor dat elke groep gewaardeerd wordt voor wat ze is: vroedvrouwen als specialisten in de fysiologie en gynaecologen als specialisten in de pathologie, steeds in nauwe samenwerking. We willen dit senaatsrapport aangrijpen om die cruciale samenwerking tussen gynaecologen en vroedvrouwen te versterken. Enkel zo kunnen we de essentiële basis verbreden waarop onze geboortezorg steunt: het onvoorwaardelijk centraal stellen van de moeder en haar gezin.

Met de meeste hoogachting,

De Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen

Deze brief wordt binnen VBOV gedragen door:

- Dagelijks bestuur
- Bestuursorgaan
- Algemene vergadering